

Jaarverslag 2016 van de Oud-katholieke parochie van de HH. Petrus & Paulus, Johannes & Willibrordus te Amsterdam.

1. BESTUUR

1a. Kerkbestuur

- Het kerkbestuur bestond in 2016 evenals het jaar daarvoor uit bisschop Dick Schoon, pastoor voor 20%; priester Peter Ben Smit, assistierend pastor voor 20%; priester Marieke Ridder, assistierend pastor voor 10%; Martin de Heer, secretaris; Marina van der Waag, adjunct-secretaris en notulist; en Edward Smit, penningmeester.
- Peter-Ben werd op 18 mei 2016 tot deken van Haarlem en opvolger van Harald Münch gekozen, waardoor hij ook lid van het Collegiaal Bestuur werd. Daarnaast werd hij – gelukkig voor ons – tweede in de race om de titel ‘theoloog van het jaar’. Alsof dat allemaal nog niet genoeg was, volgde in de zomer zijn benoeming tot hoogleraar Contextuele Bijbelinterpretatie op de Dom Helder Câmara-leerstoel aan de VU, waar hij op 17 november zijn oratie uitsprak.
- Het kerkbestuur vergaderde in 2016 negen keer: op 3 februari, 2 maart, 3 april, 11 mei, 30 juni, 2 september, 21 oktober, 12 november en 2 december. Vaste agendapunten waren de algehele gang van zaken in de parochie, het pastoraat, de liturgie, de gebouwen en de financiën.
- Vanaf november liep Jaap Terpstra in het kader van zijn studie Godsdienst-Pastoraal Werk aan de Windesheim Hogeschool in Zwolle ruim een half jaar stage in onze parochie. De stage bestond uit de uitvoering van zeer gerichte opdrachten, waar Jaap met veel enthousiasme gestalte aan gaf.

1b. Ledenbestand

Als meelevend tellen we diegenen die: a) de kerkdiensten met enige regelmaat bezoeken; b) een financiële bijdrage aan de actie Kerkbalans leveren; en/of c) actief meedoen in een van de kringen van de parochie.

Het ledenbestand ontwikkelde zich de afgelopen jaren als volgt:

	<i>mei 2017</i>	<i>juni 2016</i>	<i>mei 2015</i>	<i>najaar 2013</i>
meelevende leden	112	93	98	76
gastleden	16	14	18	25
slapende leden	<u>117</u>	<u>142</u>	<u>136</u>	<u>150</u>
totaal	245	249	252	251

De stijging in het aantal meelevende leden is behalve door de toetredingen in de parochie ook toe te schrijven aan nieuwe initiatieven zoals het projectkoor en aan het betere zicht dat de pastores door het leggen van pastorale contacten hebben gekregen.

De leeftijdsopbouw van alle ingeschrevenen is als volgt:

	<i>20 mei 2017</i>	<i>1 juni 2016</i>
0-19 jaar	7,8%	7,5%
20-39 jaar	22,9%	21,7%
40-64 jaar	35,1%	33,9%
> 64 jaar	26,5%	24,8%
onbekend	7,3%	11,4%

- In het ledenbestand zijn ook de oud-katholieken opgenomen, die tot de voormalige parochie

Aalsmeer behoren. Het kerkcomplex aldaar valt onder de verantwoordelijkheid van de Bisschopskas van Haarlem. Er vinden maandelijks op zondagmiddag oud-katholieke kerkdiensten plaats, die door zo'n vijftien tot twintig mensen trouw worden bezocht. De kerk wordt iedere zondag (en soms ook zaterdag) gehuurd door Russisch-orthodoxen en Roemeens-orthodoxen en is beschikbaar als trouw- of concertlocatie. Met deze inkomsten uit de verhuur kunnen de kosten van de exploitatie worden gedekt.

- Het functioneren van de *Filipijnse parochie* is aan een kritische evaluatie onderworpen. De maandelijks kerkdiensten trekken een zeker aantal kerkgangers, maar de organisatie van de parochie bleek ook na vijf jaar nog altijd erg gebrekkig. Er werd besloten de naam van de parochie te behouden, maar haar voortaan als werkgroep te laten verder gaan. Dit betekent dat alleen de kerkdiensten tegen een bescheiden huurvergoeding in onze kerk worden voortgezet.

1c. Gemeentevergaderingen

- De voorjaarsgemeentevergadering vond op 19 juni 2016 plaats, waarop naast het algehele functioneren van de parochie ook ontwikkelingen in de landelijke kerk aan de orde kwamen. Er waren 21 parochianen en gasten aanwezig, terwijl zes personen afbericht hadden gegeven.
- De najaarsvergadering vond op 6 november met 25 aanwezigen (geen afmeldingen) plaats. Naast de gebruikelijke behandeling van de Synodeagenda, waarbij het beleidsplan en de begroting van de landelijke kerk centraal stonden, kwamen ook verschillende punten die de parochie direct betroffen aan de orde, zoals de nieuwe rijkssubsidie voor het onderhoud van de kerk; het beheer van het vermogen van de parochie; de wijze van ter communie gaan; en opnieuw het versturen van felicitaties aan jarige parochianen en gasten. Wat betreft deze laatste twee punten besloot het kerkbestuur de gebruikelijke wijze van de communie te handhaven, maar in voorkomende gevallen de kerkgangers uit te nodigen om in een cirkel rond het altaar te komen staan. Het versturen van verjaardagskaarten werd gestopt.
- Op 7 maart 2016 vond in verband met het periodieke werkbezoek door de bisschop een extra gemeentevergadering plaats, waar naast de leden van het kerkbestuur helaas slechts vier (!) andere parochianen en gastleden aanwezig waren. Omdat de bisschop tevens pastoor van de parochie is, legde deken Harald Münch het werkbezoek af. Hij meldde na afloop tevreden te zijn over de vele activiteiten in de parochie en raadde ons aan om zo mogelijk het gesprek over de motivatie achter onze activiteit aan te gaan. Overigens heeft dit werkbezoek geleid tot een andere opzet, waarbij de gemeentevergadering aansluitend aan een zondagse kerkdienst zal plaatsvinden.

1d. Restauratie en onderhoud

- In 2016 werd de – voorlopig hopelijk – laatste hand gelegd aan de restauratie van de altaaropstand: de zuilen die voorheen bruin waren geschilderd, werden van een veel lichtere marmerschildering voorzien. Tegelijkertijd werd het tabernakel grondig onder handen genomen. Het meubelstuk werd helemaal uit elkaar gehaald en weer opgebouwd, het draaimechaniek van de cilinder werd hersteld, er werden scheuren gedicht en de bovenrand werd met dezelfde marmering als de pilaren beschilderd. Tijdens het werk ontdekte de restaurateur op de draaicilinder een briefje met de namen van de schenkers en de makers, zodat we niet alleen weten dat de kast uit 1789 dateert, maar ook wie waar het vandaan komt, namelijk uit Dordrecht.
- Naast de laatste werkzaamheden in het kader van de algehele restauratie werden er op basis van het inspectierapport van de Monumentenwacht Noord-Holland nog enkele reparatiewerkzaamheden aan kerk en pastorie uitgevoerd. Voor de komende jaren verwachten we voornamelijk onderhoudswerkzaamheden. Met de voorgenomen restauratie van de vier heiligenbeelden in de kerk en de beide communiebanken maken we pas op de plaats.
- In het najaar startte de herinrichting van de pastorietuin, waarbij een iep gekapt en een vijver werden aangelegd. Een schutting vervangt de omgevallen muur die de pastorieruin van de werkplaats van de

fietsenmaker scheidde.

- De parochie deed in samenwerking met de Monumentenwacht een aanvraag voor een nieuwe overheidssubsidie voor rijksmonumenten ('Sim' geheten) en kreeg een bedrag van € 25.000,- toegezegd voor de komende vijf jaar. Daarmee kan het voorziene onderhoudswerk aan de kerk grotendeels gefinancierd worden. Het onderhoud van de pastorie valt niet meer onder die regeling en ook de kosten van andere herstel- of vervangingswerkzaamheden (zoals het meubilair in de gemeentezaal) zullen we met crowdfunding of uit eigen middelen moeten voldoen.

1e. Publiciteit

- Het *parochieblad* Ons Klankbord verscheen in 2016 opnieuw zes maal (nrs. 508-513). De kosten van het drukken en verzenden van het blad zijn een flinke kostenpost. Het kerkbestuur hoopt in de komende tijd maatregelen te treffen om die naar beneden te brengen door het blad digitaal aan parochianen en belangstellenden te sturen, terwijl regelmatige kerkgangers een gedrukt exemplaar uit de kerk kunnen meenemen.
- Op de *leestafel* in de kerk ligt informatie voor belangstellenden over de Oud-Katholieke Kerk, de Amsterdamse parochie, de bezienswaardigheden in het kerkgebouw en de kinderkerk. De groene folder *Oud-katholiek, wat is dat?* en de gele *The Old Catholic Church of the Netherlands*, beide bestemd als eerste kennismaking met de kerk, werden herzien en opnieuw gedrukt. Er wordt gewerkt aan een nieuw gidsje met een beschrijving van de kunstschaten.
- Rond Kerstmis werden in de buurt folders verspreid en affiches in winkels, hotels en horecagelegenheden in de buurt opgehangen.
- De *website* diende vooral de externe informatievoorziening. De zondagse diensten worden via *facebook* met altijd mooie afbeeldingen en gedichten aangekondigd; er worden honderden mensen mee bereikt.
- Bij het in het najaar opnieuw uitgegeven *parochiegidsje*, met daarin de voornaamste activiteiten van de parochie, werd afgelopen jaar voor de vaste kerkgangers en gasten een lijst met namen en adressen toegevoegd.
- De kerk en de gemeentezaal werden in 2016 opnieuw *verhuurd* aan vaste klanten zoals de vereniging van huiseigenaren uit de buurt; het Montessorilyceum; en het stadsdeel voor de verkiezingen. De vaste koren die in de gemeentezaal repeteren zijn: op maandag *Heart and Wings*; op dinsdag één keer per twee weken het *Lassus Consort*; één keer per maand op donderdag het *Ledenlijstkoor*; en op elke vrijdag de *Anglican Singers*. De verhuur wordt gecoördineerd door Lies Kroon, die daartoe een digitale agenda bijhoudt waarin de pastores en andere betrokkenen afspraken kunnen noteren.
- Er waren in 2016 elf (2015: zestien) *zaterdagmiddagconcerten*. De concerten duren hoogstens één uur; er wordt geen entreprijs gevraagd, maar een bijdrage in een collecte na afloop, waarvan de ene helft voor de musici en de andere voor de kerk is. De opbrengst voor de kerk werd toegevoegd aan het restauratiefonds van de parochie.

1f. Bisdom en landelijke kerk

- De *nieuwjaarsvespers* werden op 8 januari 2017 in de kathedrale kerk te Haarlem gevierd en de *oliewijding* vond dit jaar op 10 maart plaats. Verschillende parochianen waren daarbij aanwezig.
- Op 1 oktober vond de ontmoetingsdag van geestelijken, synodalen en kerkbestuursleden van het bisdom Haarlem plaats met als het thema 'verlossing'. In kleine groepen werd aan de hand van soms persoonlijke getuigenissen over dit thema van gedachten gewisseld.
- Op 19 november 2016 kwam de *Synode* in Hilversum bijeen.

2. VIEREN

2a. Kerkdiensten

Elke zondag werd om 10.00 uur de eucharistie gevierd, waarin steeds een of meer van de drie pastores voorgingen. Het kerkbezoek was als volgt:

<i>jaar</i>	<i>zondag</i>	<i>Paaswake</i>	<i>Kerstavond</i>	<i>overige diensten</i>
2016	32	59	100+38	18
2015	29	70	150	20
2014	36	80	150	23
2013	39	80	130	24
2012	38	100	140	26
2011	36	65	120	21

Op Kerstavond hadden we voor het eerst een kinderdienst, die door 38 ouders en kinderen werd bijgewoond. De avonddienst werd door 100 aanwezigen meegevierd.

Onder ‘overige diensten’ worden de vieringen op Aswoensdag, Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Hemelvaartsdag en oudejaarsavond gerekend.

Op 21 januari organiseerden de samenwerkende kerken in Amsterdam-Zuid in het kader van de Week van Gebed voor de Eenheid van de Kerken een vesperdienst, voorafgegaan door een maaltijd in Vrijburg, waaraan enkele parochianen deelnamen. De jaarlijkse oecumenische viering vond in dezelfde kerk op 25 september plaats.

2b. Vrijwilligers

- 25 parochianen fungeerden als *misdienaars, koster, bloemenverzorgers, koorzangers, organisten, gastheren en -vrouwen, schriftlezers, collectanten en koffiezetters* voorafgaand, tijdens en na de zondagse eredienst.
- De *kinderkerk* kreeg een nieuwe coördinator. Er wordt gestreefd naar een maandelijkse kinderkerk, met name rond de hoogfeesten.
- Elke woensdag werden kerk en gemeentezaal schoongemaakt, terwijl 11 parochianen het mogelijk maken, dat de kerk op zaterdagmiddag werd opengesteld.

3. LEREN

3a. Jeugd- en jongerenwerk

Zoals eerder gemeld werd er in 2016 regelmatig kinderkerk georganiseerd.

3b. Mirakel

Het Mirakel – de eet- en ontmoetingsgroep – kwam in 2016 vijf keer bijeen en verslagen van de bijeenkomsten vonden meestal hun weg naar het parochieblad.

3c. Bijbelkring

De bijbelkring kwam in het afgelopen jaar opnieuw één keer per twee of drie weken met gemiddeld zes deelnemers bijeen in de pastorie, onderbroken door de speciale bijbelavonden in de Vasten en de Adventstijd. De boeken Koningen werden uitgelezen en we vervolgden met de profetie van Hosea.

3d. *Gespreksgroep geloofs- en levensvragen*

Ook deze gespreksgroep kwam in het afgelopen jaar regelmatig bijeen.

3e. *Zilverplus*

Vanaf het najaar werden de bijeenkomsten van seniorenclub Zilverplus opgepakt.

3f. *Meditatie en retraite*

Ook in 2016 was er maandelijks behalve gedurende de zomer christelijke meditatie in de kerk met gemiddeld vier deelnemers. Van 12 tot 14 februari gingen zeven mensen onder wie vijf oud-katholieken op retraite bij de clarissen in Megen.

3g. *Passie op donderdag en Advent op maandag*

Op 18 februari en 10 en 17 maart werd met een tiental deelnemers het passieverhaal volgens de evangelist Lukas gelezen. De ervaringen waren dermate enthousiast, dat als vervolg in de Advent drie avonden over de profetieën van Jesaja werden gehouden.

3h. *Oecumene*

Onder de oecumenische activiteiten van de parochie valt allereerst de jaarlijkse gezamenlijke kerkdienst, die al eerder werd vermeld, en de maaltijd-met-vesper in de Week voor de Eenheid. De voorgangers ontmoeten elkaar in de Raad van Kerken Amsterdam-Zuid, terwijl twee gemeenteleden onze parochie in de Raad van Kerken Amsterdam vertegenwoordigen. Ook zijn we vertegenwoordigd in het Interreligieuze Netwerk Amsterdam-Zuid.

3i. *Symposia*

- Op 5 juni vond het symposium ‘Sacrale stenen?’ over de heiligheid van religieuze gebouwen plaats. Wetenschappers en vertegenwoordigers van de joodse, christelijke en islamitische geloofstradities hielden presentaties en gingen het gesprek met de deelnemers in de goed gevulde kerk aan.
- Op 22 oktober was er weer zo’n soort bijeenkomst, nu over de restauratie van het altaar en de tabernakel.

4. DIENEN

4a. *Bezoekwerk*

- Zoals gewoonlijk bezochten de pastores ook in het afgelopen jaar de zieken, met name diegenen die in de ziekenhuizen en verzorgingshuizen werden opgenomen, of hen die aan huis waren gebonden.
- Met diegenen die via de centrale ledenadministratie van onze landelijke kerk van elders bij onze parochie worden aangemeld, wordt contact opgenomen. Zij ontvangen in elk geval een welkomsbrief en informatie over de parochie. Vervolgens wordt er via telefoon, email of sociale media geprobeerd om contact te leggen en een afspraak te maken voor een bezoek. Daar kan een serie kennismakingsgesprekken uit voortvloeien, waarbij deze mensen ook andere parochianen kunnen leren kennen.
- Het groepje vrijwilligers die oudere parochianen met enige regelmaat thuis bezoeken kwam enkele keren bijeen voor overleg en uitwisseling van ervaringen.

4b. *Voedselbank*

Inmiddels is de inzameling van goederen voor de voedselbank Amsterdam-Zuid ingeburgerd. Er staan

kratten achter in de kerk, waar kerkgangers houdbare producten in kunnen deponeren, die eens in de zoveel tijd bij de voedselbank worden afgegeven. In het parochieblad verschijnen zeer regelmatig opwekkende stukjes over de voedselbank.

4c. Vastenactie

De parochie deed mee aan de vastenactie van de landelijke kerk, die in 2016 via de Missie en Diakonaat St Paulus bestemd was voor hulp aan het vluchtelingenkamp Maratane in de Noord-Mozambique.

Amsterdam, 20 mei 2016
namens het kerkbestuur
Dick Schoon, pastoor